Regd No. N 45 / M. 3813

ప్రకటనలకు

గోలకొండపత్రిక

ప్రకటనలకు

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు జాతీయపత్రిక

సంపుటము ౧౨ | హైదరాబాదు - దక్కన్ ౨౦ బహిమన్ ౧౩౪౭ ఫ. | శా.శ.౧౮౫౯ ఈశ్వరనామ సంవత్సర మార్గశిర బ॥ ౬ గురువారము | సంచిక ౬౪

భేదాభిప్రాయముల వలన క్లిష్ట పరిస్థితు లేర్పడుట

కైరో డిస ౧౭

స్థానిక పత్రికలలో మొహమ్మద్ మహమూద్ పాషా నహాస్ పాషా మధ్య భేదాభిప్రాయము లేర్పడిన వని ప్రకటింపబడిన వార్తలు ప్రభుత్వమువారు అసత్యములని ఖండించినందున అవి పూర్తిగా సత్యము లని పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

ఈ ఉభయులమధ్య భేదము లేర్పడుటవలన క్లిష్టపరిస్థితు లేర్పడినవి. ప్రధానామాత్యులగు నహాస్ పాషాగారు మొహమ్మద్ గారి సంకల్పముకై కొన్ని ఫర్మానాలు సిద్ధపరచ ఫారూఖ్ గారు నిరాకరించుటయే గాక పాషాగారు సిద్ధపరచిన కొన్ని చిత్తు శాసనముల నిరాకరించినటుల దెలియుచున్నది.

ఈజిప్టుయం దేపక్షమువారు నియంతృత్వము స్థాపించుటలేదనియు, రాజు, ప్రధానిమధ్య నేర్పడిన విభేదములవలన పరిపాలనమునం దెట్టి మార్పులు జరుపగూడదనియు, ఉభయులకు సామ్రాజ్య భారముకే గౌరవప్రదము అనియు, ప్రభుత్వమువారు తీవ్రమగు ఆపోహలు కలుగకుండుటకు దేశమునందు ప్రబలుచున్న వదంతులను ఖండించుట భావ్యమని అల్ హరాం పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

హాన్కోలో సోవియేటు విమానములు

చీనావారికి సాయము

టోక్యో డిస ౧౯

చీనాయందు సోవియేటు ప్రభుత్వపక్షమున క్రొత్తగా ప్రతినిధి యేర్పడిన అకేరస్కీ గారు స్టాఫ్ యుక్తముగా విమానము ద్వారా యేతెంచిరి. సోవియట్ ప్రభుత్వము సుస్థిరపరచుటకు వీరు చీనావారికి సాయపరచ మొదలిడిరి. ౧౨౦ సోవియేటు విమానములు డిసెంబరు ౧౮వ తేదీనాడు చీనావారి సహాయార్థము వచ్చినటుల విశదపరచిరి.

ఈజిప్టులో క్రొత్త ప్రభుత్వము

ఎన్నికలు జరుగకపోవచ్చును

కైరో డిస ౨౧

ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమునందు యేర్పడిన క్లిష్ట పరిస్థితులవలన ప్రభుత్వమునందు మార్పులు జరుగుట మిగుల సమంజసముగా నుండగలదను భావము, జనసామాన్యమునందు గలదు. మహమ్మద్ మహమూదు గారు పాషావారిని నూతన మంత్రాంగ మేర్పరచుటకు నిశ్చయించిన విషయము నిజము.

మహమూదు మాహార్ గారు నూతన మంత్రాంగ మేర్పరచుట కాహ్వానింపబడనున్నను, వర్షములలో అనేకులు మాహార్ గారితో నెక్కి భవింపనున్నను ఎన్నికలుమాత్ర మీ సందర్భములో యేర్పడనటుల దెలియుచున్నది.

అంతర్జాతి వివాహము

లండన్ డిస ౨౧

మహారాజా జయపూరుగారి సోదరులగు యశవంతసింగ్ యువరాజాగారు లండన్ నగరమందలి కొహినూరు రిస్టారా యజమానులగు కృష్ణానంద్ గారి పుత్రికయగు కుమారి కస్మీ రాయల్ గారిని వివాహమాడిరి. ఇంగ్లాండునం దిట్టి వివాహము జరుగుటకు మొదటి పర్యాయము. వరుడు క్షత్రియుడు వధువు రాజపుత్రిక. క్యాక్స్టన్ భవనమందు జరిగిన యీ వివాహమునకు సర్ షాదీలాల్, శ్రీమతి రామారావు మొదలగు భారతీయ ప్రముఖులనేకు లాహ్వానింపబడియుండిరి.

మరణశిక్ష మాఫి

లండన్ డిస ౨౧

ప్యాలస్టయిన్‌లో ఆయుధము అపహరించిరను నేరముపై మరణశిక్ష విధింపబడిన బెస్తవానికి తగు కారణములు లేవనటువలన క్షమార్హుడని శిక్ష తొలగింపబడినది.

వెడరేపనుకై త్వరపడ వలదు

సంస్థానాధిపతుల ఆక్షేపణలకు మొదట సమాధానమీయ వలెను

వైస్రాయి లిన్లిత్‌గోగారి అభయవచనములు

కలకత్తా డిసంబరు ౨౦

"మంత్రివర్గములు రానెలలకాలము పనిచేసియుండిన అనుభవము రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము అంగీకరింప దగినదని నిరూపించినదనియు ఆచరణలోపెట్టి పరీక్షించినపుడు దానివలన ఎంతెంత గొప్ప లాభములను పొందుటకు అవకాశముగలదో ఇదివరకే స్పష్టము చేసినవనియు, మేము చెప్పకొనవచ్చునని నేను తలచుచున్నాను. మరియు ఈకొద్దికాలమునందు కలిగిన అనుభవము భారతదేశములో ప్రజాపాలనసంస్థలను అభివృద్ధిచేయుటకు సాధ్యమైన సహాయము నంతయు చేయవలెనను ఆతురత మాకున్నదనుట నిజమనియు, గవర్నరులును ప్రభుత్వాధికారులును తమ చేతనైన సహాయమునంతయు చేయుటకు సంసిద్ధముగ నున్నారనియు కూడ స్పష్టము చేసినది"

అని వైస్రాయి లిన్లిత్‌గోగారు డిసెంబరు ౨౦వ తేదీనాటి ఉదయము "అసోసియేటెడ్ చేంబర్స్ ఆఫ్ కామర్సు" యొక్క వార్షికసభ ప్రారంభోత్సవము జరుపుచు చెప్పిరి.

భారత రాజ్యాంగశాసనము ప్రకారము తనపై నుంచబడిన భారమునకు విరోధము లేకుండ రాజ్యాంగశాసనము చల్లగా బనిచేయునట్లు, తనశక్తికొలది తోడ్పడుటకే తానెల్లప్పుడు సంతోషముతో నుండగలనని వైస్రాయిగారనిరి. ప్రతిగవర్నరుయొక్క వైఖరికూడ ఇట్లేయుండగలదనివారనిరి. నేడుతాను చేయు విజ్ఞాపన యంతయు పరస్పర సానుభూతికొరకును, ఓర్పుకొరకును, వారందరునుపరిష్కరింప వలసియున్న సమస్యలను గూర్చి దూరముగ నాలోచించుటకొరకును, రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్య ప్రణాళికవలన సిద్ధించగల గొప్పలాభములనన్నిటిని పొందుటకొరకును తప్ప మరియొకందుకు కాదు. ఇంకవరకును ప్రతిరాష్ట్రమందును పత్రుప్రభుత్వమైననేమి తమపైబడిన గొప్పబాధ్యతను నిర్వహించుటకై సత్యమును దృష్టిలో నుంచుకొని చేసిన ప్రయత్నములను బట్టి యీ విజ్ఞాపనము చెవిటి చెవిని శంఖమూదినట్లు కాదని తనకు నమ్మకము గలదనిరి.

త్వరలో అమలునందు పెట్టబడగల సమాఖ్య ప్రణాళిక యు సాధించవలెనని మాకుగల ఆతురత యున్నను (నా కంటెను, సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటు గారికంటెను ఎక్కువ ఆందోళన ఎవరికి నుండజాలదు) ప్రస్తుతమున ఉదయించు సమస్యలన్నిటిని లెక్కచేయక ముందుకు సాగుట అవివేకముగును ... భారతీయ సంస్థానాధిపతుల ఆందోళన కలిగించు ప్రశ్నలను ... పూర్తిగా తెలిసికొని ... సమస్యలను పరిష్కరించుటకు ఏర్పాటుచేసియుంటిని ... మీకు తెలిసియేయున్నది. ఈ విషయమైన పని స్వాపరిష్కారము ... సంస్థానాధిపతులతో చేసిన చర్చలనుబట్టి, అసంస్థానములు ఏ అంశములను ప్రధానముగ నెంచుచున్నవో నాకు తెలిసిన సమాచారముయొక్కయు విలువను గూర్చి నేనెంతచెప్పినను అతిశయోక్తి కాజాలదు, ఆరాయబారము ఫలితముగను చిక్కులను విడదీసి పరిశీలించుట సులభమైనపనిగ యుండలేదు కాని, దానికి పట్టిన ఆలస్యముచేత నేనొక్క క్షణకాలమైనను విచారపడను. ఏలనన అవంతయు ౧౯౩౫వ సం॥పు శాసనములో నిరుక్తమైన గొప్ప ప్రణాళికయొక్క వికాసవిధానమైయున్నది. మేము గుర్తించని విషయము గాని మేము సంపూర్ణమైన ప్రాముఖ్యము నొసగని అంశముగాని లేదు! నాలోనున్న శక్తినంతయు నాంతర ఆభిరుచినంతయు వినియోగించి నేను ఆప్రణాళికను పూర్తిచేయు ప్రయత్నమును ముందుకు సాగించుచుందుమని మీకు నమ్మకముగా చెప్పగలను. సంస్థానాధిపతులు చాలకాలమునుండి ... భారతదేశముయొక్క అదృష్టగతిని వారలు స్పష్టముగా గ్రహించినవారు. అట్టివారు కొంటినియున్న తమకర్తవ్యమును తాము చేయగలరని నమ్మవచ్చును"

కలకత్తా డిసంబరు ౨౦

పెకింగ్ ప్రభుత్వమును బ్రిటిషు అంగీకరించరు?

లండన్ డిస ౨౧

జపాను అధికారులవలన పెకింగ్‌నందు స్థాపితమైన నూతన జపాను ప్రభుత్వమును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారేమాత్రము అంగీకరించుటకు సంసిద్ధముగాలేరా? యను ప్రశ్నకు ఎంథోని యీడెన్‌గారు హౌసాఫ్ కామన్సునందు సమాధానమొసగుచు హిజ్ మేజస్టీ ప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వమును, చీనాపూర్తి ప్రభుత్వమును అంగీకరించుచున్నపుడు నూతనప్రభుత్వము నంగీకరించుటకు ప్రశ్నించ వీలులేద"నిరి.

పేరూరులేని జపాను ప్రభుత్వము

చుంకింగ్ డిస ౨౧

పెకింగు నగరమునందు జపానువారేర్పరచిన పేరూరులేని ప్రభుత్వమును చీనాజాతీయ ప్రభుత్వమువారు రద్దుపరచినటుల ప్రకటించిరి.

చీనావారికి ముస్లిం సహాయము

షాంఘాయి డిస ౨౧

ముస్లిం సైన్యము జనరల్ మాయాంగింగ్ యాధిపత్యమున సింకియాంగ్ కాను రాజధాని నగరమగు లాయన్చౌ చేరినది. వీరు చీనావారి సహాయార్థము జపానువారితో పోరుసలుపుటకు నిశ్చయించినటుల దెలిసి చీనావారికి నూతనోత్సాహము కలిగినది. వీరి యాధిపత్యమున నే ముస్లిములు రెండు సంవత్సరములకు పూర్వము చీనాప్రభుత్వముపై తిరుగుబాటు జరిపెను.

దక్షిణ చీనాకు ౧౧ వేల జపానువారు

షాంఘాయి డిస ౨౧

జపానువారి ౨౫ యుద్ధనౌకలపై సుమారు ౧౧ వేల జపానుసైనికులు షాంఘాయినుండి బయలుదేరిరి. వీరందరు దక్షిణ చీనాప్రాంతమునకు నిశ్చయించినటుల గలదు.

వందేమాతరగీతము

సాంబమూర్తిగారి సమాధానము

మదరాసు డిసం ౨౦

నేడు రాత్రి సమావేశమైన మదరాసు శాసనసభ సమావేశమందు సమావేశాధ్యక్షులగు శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారు వందేమాతర గీతమునుగూర్చి నేటి సమావేశమునందు మహమ్మదీయసభ్యుల ఆక్షేపణకు సమాధానమొసగుచు, శాసనసభలో అన్నివర్గములకుచెందిన ౧౫ సభ్యులతోగూడిన యొక సమావేశమును జరుప నిశ్చయించినామనియు, వందేమాతర గీతమునుగూర్చి యీ సమావేశమునందొకవిధమగు పరిష్కారమునకు రాగలమనియు ప్రకటించిరి.

ఈసమావేశము సభాధ్యక్షుని అపెంబ్లీ ఛేంబరులో డిసెంబరు ౨౨వ తేదినాడు సమావేశమగును. ఈసమావేశమునందు సమస్యాపరిష్కారము జరుగుచో శాసనసభయందు ఒప్పుదలకొరకు ప్రతిపాదింపబడును. ఈవిషయమున సాంబమూర్తిగారు ప్రపంచమునందలి శాసనసభలకును, పార్లమెంటులకును వ్రాసి తెప్పించిన యుత్తరములను ఈసమావేశమునందు చర్చకై పెట్టెదమనియు తెలిపిరి.

చేనేత పారిశ్రామికులసమ్మె

వేతనములు వృద్ధిచేయబడవు.

(గోలకొండ విలేఖరి)

బరోడా (టపాపై)

బరోడా స్పిన్నింగు వీవింగుమిల్సు లిమిటెడు కార్మిక ప్రతినిధులు కార్మికుల వేతనములు హెచ్చించవలయునని సంస్థానాధికారులను, మిల్లుయజమానులను కోరిరి. ఈవిషయము వారలు దివాను కృష్ణమాచారి గారికి తెలియపరచిరి.

యజమానులను, కమీషనరు గారినివిచారించి వేతనములుప్రస్తుత స్థితియందుతప్పుగాలేవనియు హెచ్చింపజాలమని నిష్కర్షగా దెలియపరచిరి.

కార్మిక ప్రతినిధులు ప్రధానామాత్యులగు సర్. వి. టి. కృష్ణమాచారిగారిని జోక్యము కలిగించుకొని పరిష్కరించుటకు ప్రార్థించ వీలగునంతవరకు తప్పక విచారించెదమని వాగ్దానమొసగిరి. ఈప్రతినిధులు త్వరలోనే యీ విషయమంతయు మణిలాలు వి. దేశాయి గారికి తెలుప నిశ్చయించిరి. ప్రస్తుతము మూడుమిల్లు కార్మికుల సమ్మె సలుపుచున్నారు.

చీనా జపాను సమరము కొంతకాల మాపివేయుట

జపాను జనరల్ ప్రకటన

టోక్యో డిస ౨౦

షాంఘాయియందలి జపానుసేనల నాధిపత్యము వహించియున్న జనరల్ మాత్సూయి గారు భావి సమరము గురించి యిటుల ప్రకటించుచున్నారు —

"రోజురోజుకు చలి విపరీతమగుచున్నది. సంవత్సరము పూర్తియగుచున్నది. చీనా జపాను ఉభయులు సమరముగూర్చి చక్కగా ఆలోచించు టత్యవసరము. కొంతకాలము విరామము యేర్పడిన చీనాప్రజలు, చీనాసైనికులు భావికర్తవ్యముగూర్చి యాలోచించుకొను నవకాశము కలుగును. జపానుసేనలు పునర్నిర్మాణము గావింపబడును"

"ఈ నాలుగుమాసముల దీర్ఘసమరమువలన జపాను సేనలు పూర్తిగా అలసిపోయినవి. వీనిలో కొన్నివర్గములు విశ్రాంతి ... పునర్నిర్మాణము అత్యవసరము. జపాను సైన్యమునందు నూతనోత్సాహము ప్రజ్వరిల్లుటకు ప్రయత్నించుచున్నాను. జనరల్ చియాంగ్ కాయిషేక్, నాన్కింగ్ సైన్యముల పునర్నిర్మాణముపై ప్రవర్తనములపై చీకొంగు, ఉత్తరకొంగు పరిస్థితులపై విచారించుచున్నారు"

బాధ్యతాయుతప్రభుత్వ స్థాపనమే ఆదర్శముగా నుండవలయును!

సమిష్టి నియోజక పద్ధతుల శాసనసభ

పరిపాలక సంఘముపై శాసన సభకు సంపూర్ణాధికార ముండవలయును

ప్రాథమిక సత్వముల ప్రకటన

హైదరాబాదు డిసం ౧౯

హైదరాబాదు హిందూ పౌరుల స్థాయిసంఘమువారు రాజకీయసంస్కరణలకమిటీ (అయ్యంగారు కమిటీ) కి క్రింది విజ్ఞప్తి ౧౩౩౫ హిజ్రీ ఫర్మానునందు వివరింపబడినటుల పార్లమెంటరీపద్ధతు ననుకరించి స్వపరిపాలనా సంస్థలేర్పడు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వాదర్శమును నిర్ణయించుటకు దానియందు వివరింపబడినది. సంస్కరణ సంఘమువారికి నిర్ణయింపబడిన విచారణీయాంశము లస్పష్టముగా నుండుటయే గాక కమిటీ నిర్మాణము సంపూర్ణ ప్రాతినిధ్యముగా లేదని సూచింపబడినది.

హిందూపౌరుల విజ్ఞప్తియందు శాసన సభయందు సభ్యులసంఖ్య ౧౨౫ కన్న తక్కువగా నుండగూడదనియు అధికారుల, అనధికారుల నామకరణములు ౪వ భాగము అనగా ౩౦ కన్న మించగూడదనియు, మిగత స్థానములు సమిష్టి ప్రత్యేక నియోజకవర్గములనుండి యెన్నుకోబడవలయుననియు, ఈ యెన్నికలు సమిష్టి నియోజకవర్గములు, పరోక్ష మార్గములు వదలి యుండవలయుననియు, స్థానములు ప్రత్యేకింపబడుట వర్గభావములు పెంపొందించుటగా నుండునని తెలుపబడినది.

హరిజనుల విషయములో, అవసరమున్న నామకరణముల వలన, వారి అభిమతములు సురక్షితములుగా నుండుననియు, స్థానముల ప్రత్యేకతవలన లేక అన్య నియోజక వర్గములవలన హిందువులలో వర్గసమరము లేర్పడుననియు శాసనసభల విషయమై క్రైస్తవులు, పార్సీలు, సిక్కులు ప్రత్యేకముగా అల్పసంఖ్యాకులుగా పరిగణింపబడవలెననియు, మహమ్మదీయుల విషయములో వారి ఆర్థిక విద్యాస్థితులవలన యితర వర్గములతోబాటు తాము తమ భాగము అనుభవించదలచిన సమిష్టి నియోజకత్వమునలన వారి జనాభా ననుకరించి వారి ప్రాతినిధ్య మేర్పడి తీరునని విశదీకరింపబడినది.

వోటునొసగు అర్హతల విషయము సంఘమువారు చర్చించుచు ౧౦ సంవత్సరముల పిదప వయోజన వోటునొసగు హక్కు లేర్పడవలయుననియు, దీనికి గ్రామములందీకాలములో నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యా పద్ధతులు వృద్ధిజేయుటత్యవసరమనియు, స్త్రీల విషయములో నగరమునందు మాత్రము విద్యావంతురాండ్రులకు వోటు అధికార ముండవలయుననియు, గ్రామములందు స్త్రీలవోటు అధికార విషయము ౧౦ సం॥ల తర్వాత ఆలోచింపవచ్చునని తమ నిర్ణయము విశదపరచిరి.

శాసనసభలు కేవలము శాసన నిర్మాణ మండలములుగా నుండక పరిపాలకసంఘముపై సంపూర్ణాధికారము కలిగి, సంపూర్ణ నియోజకమగు నొకసభమాత్రమే ప్రస్తుత పరిస్థితులలో చాలుననియు, ఆ శాసనసభకు ఆర్థిక చిత్తుశాసనములు, పన్నులు, ప్రశ్నాధికారములు, ఆదాయవ్యయపట్టిక అంగీకరించుటకు పూర్తి అధికారములు కలిగియుండు టత్యవసరమనియు, ఇట్టి శాసనసభ ౫ సంవత్సరము లుండవలయును. శాసనసభలు కేవలము విమర్శనాసంస్థగా నుండకుండుటకు, పాలకవర్గము పరిపూర్ణముగా మార్పుచెందవలెను ... నిజాం ప్రభువుగారు ... ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులనుండి ... ఎంపికచేయబడవలయుననియు, విచారణశాఖ స్వతంత్రముగానుండి బ్రిటిషు భారతదేశమునందున్నటుల సలుపబడవలెనని శాసనసభాధికారములనగీకరించి తమ అభిప్రాయముల విశదీకరించిరి.

తిరువాన్కూరులో బస్సుల ఏర్పాట్లు

ప్రభుత్వమువారు హైదరాబాదును ననుకరించుట

త్రివేండ్రము (టపాపై)

తిరువాన్కూరు సంస్థాన ప్రభుత్వమువారు రోడ్లపై ప్రైవేటుబస్సులను నడుపనిచ్చు విషయము హైదరాబాదు ప్రభుత్వవిధానము ననుకరించుచున్నారు.

అనేకులు మోటారుబస్సుల యజమానులు ప్రభుత్వమువారికి విన్నవించుకొన్న విషయముల నుగూర్చి ఆలోచించుటకై ౧౭ డిసెంబరునాడు దివానుగారి అధ్యక్షత ఒకసభజరిగెను. ప్రైవేటు మోటారుబస్సుకుగాని అయిదేండ్లకంటె ఎక్కువకాలము లైసెన్సు ఉండరాదని తీర్మానించబడెను. ఈలైసెన్సు ఉండుకాలములో మోటారుయొక్క అన్నిభాగములును తృప్తికరముగ, ఉపయోగకరముగా నుండునట్లు గమనించి వానిని తనిఖీ చేయుచుండుటకు ప్రభుత్వమువారికి అధికారము సంపూర్ణముగా నుండును. మోటారు యజమానులలో పరస్పరము తీవ్రమైన పోటీలేకుండ జేయుటకై ప్రతిరోడ్డుమీద ఎన్ని మోటారుబస్సులు నడుపవచ్చునో నిర్ణయింపవలెనని తీర్మానించబడెను.

ప్రభుత్వమువారు అయిదేండ్లలో విద్యుచ్ఛక్తితో నడుపబడు ఏర్పాట్లు చేయగలమను ధైర్యముతో నున్నట్లు తెలియుచున్నది. ప్రైవేటు బస్సుల యజమానులు ఎప్పుడు తమ వ్యాపారమునకు భంగము వాటిల్లునోయని భయపడుచున్నారు.

శివతాండవ భజనమందిరము

(గోలకొండ విలేఖరి)

వరంగలు డిసెం ౧౭

స్థానిక శ్రీరామలింగేశ్వర దేవాలయమున, ఆర్యవైశ్య సహాకార సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ కొమరవెల్లి నమ్మయ్య, ముసలయ్యగారి అధ్యక్షత క్రింద ఈ భజనమందిరము స్థాపింపబడినది.

వరంగల్ సమీపమునందుగల కాశీబుగ్గ దేవాలయమునందలి లింగవిగ్రహమును యెవరో త్రవ్వి పెకలించి రందువలన దేవాలయము ద్వారమూతగా నుంచుటచే పురప్రజలందు సంచలనము గలదు. రక్షకశాఖవారు పరిశోధన గావించుచున్నారు.

ఆత్మస్వాతంత్ర్యము, మత స్వాతంత్ర్యము, వాక్ రచనా స్వాతంత్ర్యములు, సంఘ,సభ సమావేశ స్వాతంత్ర్యములు, రాజ్యము ... యేవిధము నుండజాలదని ... పౌరుల, సభల, మతసంఘముల ... పుల, మనీషులయొక్క వాద్యముల, పత్రికల స్వాతంత్ర్యనిరోధకములు ... గురించి గల కష్టములనన్నిటిని ... రచుట కొరకు ... ప్రాథమిక సత్వముల ప్రకటన ... విశదీకరింపబడినది.

రాణీ సోమ

రాజ రాధాకృష్ణ

(గత సంచిక తరువాయి)

మూడవరంగము

కౌండిన్యుడమాత్యపదవి స్వీకరించి నెలవెంది. ఒకనాటి రాత్రి నాల్గవఝాముని రాణి శయనాగారంలో... నిద్దురపట్టక సోఫాలో కూర్చునిఉంది. ఆమెలో ఒకవిధమైన భావకల్లోలం కనపడుతోంది. నెమ్మది నెమ్మదిగా ఏమేమో మాట్లాడుకుంటూ ఉంది

రాణి — అంధ్రయువకుడు మహామంత్రి అవుతాడు! నా రాజ్యానికింక భయమేది ఉండదు. వచ్చినమరుక్షణానే నా హృదయాన్నంతా ఆకర్షించిన ధీరుడు నెల తిరగకముందే రాష్ట్రప్రజ అభిమానానికి పాత్రుడైనాడని అశ్చర్యపడటం దేనికి! ఎప్పుడో మహారాజవృతాడన్న ఆ ప్రాచజ్యోతిషుని మాటలు యధార్థాలని యిప్పటికే ఋజువు కనపడుతోంది. ఎక్కడివాన్ని కౌండిన్యులవారిక్రింద మాత్రం కష్టాలా?" అనుకునేవాళ్లేగాని యీ రాణిసోమమాట తలపెట్టే వాళ్లున్నారా? ఇప్పుడే యీ కౌండిన్యుడు మకుటంలేని మహారాజులా చలామణి చేస్తున్నాడు. అదినాకు సంతోషమే కదూ! నా ప్రజాసౌఖ్యం నాకానందంకాదామరి?

(ఏదో ఆలోచిస్తుంది, నిట్టూరుస్తుంది భావి సుఖోదయాన్ని ఆశిస్తూ కనుపాపలు విహరిస్తున్నాయి)

ఉహూ! నాయెదుట చేతులు జోడించుకుని నిలబడవద్దని భృత్యునిమాదిరి పలుకవద్దని ఎన్నిసార్లు చెప్పినా అతడు నా భావాలు గ్రహించినట్లే కనపడడు. ఒహూ మహోదాత్తమనిషిలా ఉన్నాడు చూడగా (కొద్దిగా అగి ఏదో ఆలోచించి) నిజానికతని ముఖంలో ఉన్న దివ్యతేజం నన్ను బహుధా ఆకర్షిస్తోంది. అతని మనసు ఆయుధకంపల్ల ముదిరివా అక్షరశాలతత్వం నవనవలాడుతూనేఉంది. ఏ రాజకీయాంశాలు చర్చించాల్సివచ్చినా, అనేకమార్గాలను వర్ణించి అతని ఆకాశసంజరంలో నా హృదయకీరాన్ని ప్రవేశపెడతాడు. అతని పాండిత్య ప్రకర్షకి నా శరీరం పొంగిపోతుంది

(లేచివచ్చి దీపంపెద్దదిచేస్తుంది. నెమ్మదిగా బీరువాదగ్గరకు వెళ్లి అందులోంచి ఒక గ్రంథం తీసుకునివచ్చి, దీపానికి ప్రక్కగా నిలబడి ఓ పేజీ వెతికి చదువసాగింది)

శ్లో —"తవ నజానే హృదయం మమ
పునః కామోదివాపి రాత్రావపి
నిర్ఘృణతపతి బలీయః త్వయి
వృత్త మనోరథాయాః గాని"

(శాకుంతల)

(ఆలోచించి కొద్దిగా ఆపుస్తకాన్ని ప్రచ్ఛన్నమై మంచందగ్గరగా వెళ్లి దాన్ని అక్కడపెడుతుంది. ఆవులిస్తుంది. మంచంమీదకు యెక్కి కూర్చుంటుంది. విచారంతో)

(తనలో) "నిర్ఘృణతపతి బలీయః..." (ఆలోచిస్తుంది)

(తటాలంగా) సోమా...! కొంతకాలంనుండీ నీ రాజ్యానికి వెల్లవెల్లి సామాన్యస్త్రీగా సంచరించలేవూ...! అప్పుడుగాని నీ మనోభిష్టం సిద్ధించదేమో ..! (ఆగి) నిజాని కొందరు ప్రతిభాశాలులైన అధికారిణిగా ఉండేకన్న ప్రతిభావంతుడైన ఆ..అమాత్యుని అధికారిణిగాపొందిఉండటం నీకు గౌరవమేమో. ఆలోచనచేశావా! సహధర్మచారిణిత్వాన్ని పొందిన తరువాత నీకీ రాజ్యాధిదేవతాపదవి ఏలనిచెప్పు.?

[తలపట్టుకుని ఏదో బాధపడుతుంది. ఓ ప్రక్కగా ఒరుగుతుంది]

అః! భావోద్రేకంవల్ల శిరోబాధ కలుగుతున్నట్లుందో ఏదైనా.

(అంతలో పోధంక్రింది కలకలమూ, గదివాకిట పిలుపువినబడతాయి.ఆశ్చర్యంతో ఏమిటో చక కూర్చుని.. ఆలోచిస్తూ ఉంటుంది)

[తెరలో]

అమ్మా? అమ్మా?

(రాణిలేచి గొంతుగుర్తుపట్టి తలుపు తెరుస్తుంది. ఎదుట దాసి కనబడుతుంది)

రాణి — దాసీ..! ఏమంతతొందర.? అంతఆతురత ఏమిటే!

దాసి — అమ్మా! మహామంత్రులవారు మీతో అవసరంగా మాట్లాడాలని వచ్చారు. వాకిట్లో నుంచో కలకలం యెక్కువగాఉంది. అదుగో. అమాత్యశేఖరులు... దర్వాజానికి నిలబడి ఉన్నారు

రాణి — (రాణిఒకక్షణం విచారించి) దాసీ! వెంటనేవారి నిలా తోడ్కొనిరా!

[దాసి వెడుతుంది]

రాణి ఈసమయమున వారిరాకకు కారణం తెలియకుండా ఉందే.! అదికాక. ఆకల్లోలం?

(దాసీ మంత్రి ప్రవేశిస్తారు. మంత్రి ముఖంలో ఓవిధమైన ఆతురత గోచరిస్తుంది. రాణీని చూచి అభివాదనం చేస్తాడు. రాణి స్వీకరించి వేగంగా.)

ఆర్యా 'ఏదో విచారగ్రస్తులైఉన్నారే'

(దాసి ప్రక్కగా తొలగుతుంది)

కౌం. మహారాజ్ఞీ! మీ అనుజ్ఞకోసం వచ్చాను. సుమిత్రా ద్వీపవాసుల యుద్ధనావలు మన తీరాన్ని చేరుతున్నవట. ఆవిచారకులు ఇప్పుడే చెప్పారు. ఈవార్త ఊరంతా చాటింపించి యుద్ధరంగానికి పోవటానికై తమ అనుజ్ఞ అవసరమని వచ్చాను.

రాణి (తెల్లపోయి చూస్తుంది. రెండడుగులు గదిలోకిపోయి వెనక్కితిరిగి ... నిదానించి) దాసీ.!

దాసి — (వచ్చి) ఆజ్ఞ!

రాణి వెంటనేపోయి తమసేనలతోసహా యుద్ధరంగానికి వెళ్లమని ప్రధాన సేనాపతులకు చెప్పు. ఇదే మా ఆజ్ఞగా ప్రజకి చాటమనిచెప్పు.

దాసి చిత్తం (వెళ్లిపోతుంది)

రాణి. (మళ్లీ గదిలోకి నడిచి వెనుదిరిగి) ఆర్యా! దయచేయండి!

(అని ఆసనం చూపుతుంది)

కౌం: (అక్కడే నిలబడిపోతాడు) మహారాజ్ఞీ యీవిషయాలలో ఆలోచనకు వ్యవధి లేదు...!

రాణి! అమాత్యులవారికి. తొందరపడి ఏపని చేయరాదని తెలియనిది కాదేమో!

(కౌండిన్యుడు నాలుగడుగులువేసి వచ్చి ఓ ఆసనాన్ని పట్టుకునిలబడతాడు. ఆ ఆసనానికి చేరువలోనే ఉన్న సోఫా నానుకొని రాణి నిలబడుతుంది)

కౌం. మహారాజ్ఞీ! ఊరివెలుపలకు శత్రుసేనలు చేరినాయి అని కబురువచ్చింది. మనకు వలసిన సదుపాయాలన్నీ చేసి నేను వెడదామని అనుజ్ఞకై వచ్చాను

రాణి అమాత్యా! తమరుకూడా అవసరమేమో!

(వీధిలో ఉన్న సేనలు దూరమౌతున్నట్లు అలజడి సన్నగిలింది. మరుక్షణానకోటలో రణభేరీమ్రోగింది. అదివిన్న కౌండిన్యుడు చకితుడైనాడు. రాణి ఖిన్నత్వం వహించి ఉంది!)

కౌం మహారాజ్ఞీ! బాధ కలిగిన కుటుంబంలో సామరస్యం కుదురుతుందా?

రాణి అమాత్యవర్యా! ప్రధాన సేనాపతులకు కబురు పంపాముగదా! వారు వెళ్తుంటారు. తమరిపనికి వెళ్లని లోటు ఏదేమో?

కౌం రాణీగారికి తెలియని విషయం యేముంటది? తల్లి కష్టపడుతుంటే బిడ్డలు ఊరుకోవలసిందేనా.? మహారాజ్ఞీ!

అమాత్యుని అభిమానానికి సంతోషిస్తుంది. కాని దాన్ని మ్రింగే మరోక విచారం పీడించడంచేత శిరస్సును వంచుకుంటుంది.)

రాణి అమాత్యవర్యా? మీ వాదనకు నిలువలేనని తిరిగి మనవిచేసుకుంటున్నాను ఏమైనా. మీరు వెళ్లటం మాత్రం నేను సహించలేనిదే.!

(కౌండిన్యు డామెలో యేదో చెప్పలేని సంకోచం ఉందని గ్రహిస్తాడు. కాని క్షణమైనా అక్కడ నిలువనీని ఆతురత వేగిరింపటంచేత)

కౌం మహారాణీవారి మాట కాదనలేను. కాని పదవీ స్వీకరణం మొదలు కౌండిన్యు డింతవరకూ ఖడ్గానికి పనికల్పించక పోవటంచేత అది మొద్దుబారింది దానికి కొన్ని...

రాణి (వాదించి లాభములేదని గ్రహించి, కోపం అభినయించి, అతన్ని నిలుపుకుందామని) కాను.. కౌండిన్యులవారిఖడ్గానికి పట్టిన తుప్పువదలగొట్టటానికి.. వ్యాయామానికీ తటస్థించింది కాబోలు.

కౌం మహారాణీవారు క్షమించాలి

రాణి, అసహాయులైన సేనైనా అరికట్టగల మా సైన్యానికి అమాత్యులవారి ఆతిధ్యం అనవసరమేమో!

కౌం చిత్తం,

(ఇంతలో దాసి ప్రవేశించింది)

దాసి అమ్మా! సేనాధిపతులకు తమ ఆజ్ఞను అందచేశాను. అమాత్యులవారికీ.. తమకూ "జేజే"లు చెప్పుకుంటూ ప్రజ తరలిపోతోంది.

రాణి: (హృదయంలో మిళితమైన ఉద్రేకమును అణచుకొనుచూ) మరిదుగా అమాత్యులకు "జే"కొడుతున్నారా దాసీ!

దాసి: చిత్తం.

(కౌండిన్యుడు తలవంచుకుంటాడు)

రాణి: దాసీ...! చూడు. నువ్వు వాకిటనిలబడి, సంస్థానోద్యోగు లెవరొచ్చినా వస్తారేమో. యుద్ధవిషయం మంత్రివర్యులతో ప్రసంగిస్తున్నామని. ఉదయానగాని దర్శనానికి వీలులేదని చెప్పి పంపుతూఉండు త్వరగావెళ్లు.!

దాసి చిత్తం

(దాసి వెడుతుంది)

రాణి (దుఃఖాన్నాపుకుంటూ) కౌండిన్యులవారి మూలంగా మా గౌరవం కొంచమైపోతోంది.

(కౌండిన్యుడు నంచలితుడై చూస్తాడు)

రాణి కనపడ్డదల్లా మారింపే శాంత్రికులను పూర్తిగా తిరుగనియ్యకూడదని మా ఆశయం...

(కౌండిన్యుడు నిట్టూరుస్తాడు)

రాణి. అమాత్యులు తమ సిద్ధాంతాలు మార్చుకోవాలి

(కౌండిన్యుడు రాణివంక ఓరగా చూసి అవనత వదనుడౌతాడు)

రాణి అమాత్యా...

కౌం మహారాజ్ఞీ!

రాణి నిజంగా తమరు నా అనుజ్ఞకోసం వచ్చారా...!

కౌం, చిత్తము.

రాణి ఐతే.. మీ ఖడ్గానికి పనికల్గదేమో...!

కౌం. మహారాజ్ఞీ! మీ ఉప్పుతిన్నందుకు మీ ఆజ్ఞకు బద్ధుడనేకాని యీ విషయంలో నాలోఉన్న అంధ్రరక్తం అలా చేయనివ్వటంలేదు. తమ రాలోచించిన నేలాలకి కట్టుబడలేను. కావాలో వెంటనే సెలవియ్యండి. నిజ లక్ష్మి సమీకంగా తమ ముందర నిలువగా.

రాణి (ముఖంలో దీనత్వం కనపడుతుంది.) అమాత్యుల కాఠిన్యం పనికిరాదు.

కౌం. మహారాజ్ఞీ.. సెలవా.?

(తనమాటలకు అమాత్యుడు లొంగడని తెలుసుకున్నట్లుగా ఆమె ముఖభావాలువ్యక్తం చేస్తున్నాయి. ఇక ఆజ్ఞగా చెప్పుతామనుకుంది.)

రాణి. అమాత్యా...! రాణీవారి సెలవు రానట్లొంటి ఏం చేయవలచారు...!

కౌం (మాట్లాడడు)

రాణి: సైగా...అమె ఆజ్ఞాపించిందనుకోండి.. అప్పుడో.!

కౌం: (తెప్పరిలి) రాణీవారికి అమాత్యునిపై ద్వేషమున్నదని భావమా..!

రాణి ద్వేషమేకా నవసరంలేదే...! వాత్సల్యంకూడా కావచ్చు...!

కౌం రెండువిధాలా కౌండిన్యుడు రణరంగానికి దూరకాడు, ద్వేషమే అయితే పదవీభ్రష్టుడై ఆంధ్రుని కార్యోత్సాహాలు తుదిసారి చవిచూపడానికి సామాన్యభటుడై పోరతాడు. అదికాదో...అంత వాత్సల్యంచూపే మహారాజ్ఞికి తన ప్రతిభను తొలిసారి వెల్లడి చేయటానికి

(౭ వ పేజి చూడుడు)

ఫెడరేషన్ నిరోధించుడు. స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుడు

కాంగ్రెసు మంత్రులకు బలము కలిగించుడు

ప్రజలు ధైర్య స్థయిర్యముల బూనవలెను

అలహాబాదు డిసం ౧౭

పురుషోత్తందాసు పార్కునందు నిన్న రాత్రి జరిగిన బహిరంగసభయందు కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షులగు పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూగారుపన్యసించిరి, శ్రీమతి సరోజనీ నాయుడు, డా. సయ్యదుమహమ్మద్, పురుషోత్తందాసు టండన్, డా. కట్జూ మొదలగు ముఖ్యుల సేవ లాగ్రధ కలంకరించి యుండిరి దేశమునందేర్పడిన పరిస్థితులను క్లుప్తముగా వివరించిన ముఖ్యాంశము పండితుడీటుల బలికెను:—

ఫెడరేషన్ నిరోధము

కాంగ్రెసునకు నేడు యేర్పడిన బలము, శక్తి సామర్థ్యము అపూర్వములు. అంతర్జాతీయ పరిస్థితుల నవలోకించు టవసరము. దానివలన లాభము బడయవలయును. భారతదేశమునందు సామాన్య పరిస్థితుల వాతావరణమువలన ఫెడరేషన్‌తో పోరాడి స్వాతంత్ర్యము బడయవలయును.

ఉరుకుచున్న కాగు

"నిస్సంశయముగా నేడు దేశమునందేర్పడిన క్లిష్టపరిస్థితులను కాంగ్రెసు మంత్రాంగము వారెదుర్కొనలేరు. నేడు దేశమును సంపూర్ణముగా కలవరపరచుచున్నది సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము. దేశమునకు ఈ విషమపరిస్థితులలో నాయకత్వమువహించి సాఫల్యత సమకూర్చ గలిగినది కేవలము కాంగ్రెసుమాత్రమే. అందువలన యీ కాంగ్రెసుమాత్రమే యీ స్వాతంత్ర్యోద్యమమున కర్తవ్యము వాని నిర్వహించ గలుగును. వర్తమానకాలమునందు యూరపునొక మరుగుచున్న కాగుగాగలదు. అది ఎప్పుడు భగ్గుమనునో, యెప్పుడు నిప్పంటుకొని ఖండమును దహించివేయునో తెలుప వీలులేదు. కొన్ని సంవత్సరములలోనే ప్రపంచ చిత్రమంతయు మారుననుట నిశ్చయము"

చీనా, స్పెయిన్

చీనా స్పెయిన్ దేశములలో యేర్పడిన విషమపరిస్థితుల నుదహరించుచు "బ్రిటిషుప్రభుత్వము సామ్రాజ్యములో ఆయావారల స్వాతంత్ర్యోద్యమమును అణచివేయుటకు తీవ్రముగా ప్రయత్నించుచున్నది కాని అక్కడ జరుగుచున్న దుర్భరవిషయములు అభిశంసనము వలన ఫలమున్నట్టుగా తెలియుటలేదు"

కాంగ్రెసు మంత్రాంగము

కాంగ్రెసువారు మంత్రిపదవులు స్వీకరించి యేర్పరచిన ప్రభుత్వము విషయము ముచ్చటించుచు "వీరికొకవైపు శాసన ప్రతిబంధకములు మరొకవైపు కర్షక కార్మిక కృషీవలుల అవసరములాకరించి యుండుటచే పరిస్థితి జాలికరముగా గలదు ఈ పరిస్థితులలో వీరియుక్తులు అంతమగుటకు అట్టే లేదు జాతీయపద్ధతి నిర్మాణములకు ప్రజలకు వాక్స్వాతంత్ర్యము సంపూర్ణముగా నుండుటకు ప్రజాపరిపాలనా క్రమ సూత్రములు విశదపరచుచున్నవి.

ఫెడరేషన్ ప్రతిఘటన

దౌర్జన్యపద్ధతుల నిరసించుట

ఇదివరకు అఖిలభారతకాంగ్రెసు కార్యకారిణీ సభవారు తమ సమావేశమునందంగీకరింపబడిన యొకవిధముగు "ఉపాయముగల" ప్రత్యుత్తరమును ప్రభుత్వమువారికి బంపియుండిరి కొందరాతీర్మానమ మతిసామాన్యముగా నిర్ణయించిరి నేడు కాంగ్రెసు స్వయముగా నొక ప్రభుత్వముగా నుండుటచే యొకప్రభుత్వము మరొకప్రభుత్వమునకు వ్రాయులేఖ లాపద్ధతిచే యవలంబించి యుండునను రహస్యము వారు గ్రహించలేరదరు. అలేఖయందు గమనించదగినది అధికారమే"

ఆకాలము

"ఫెడరేషన్ ప్రతిఘటనపద్ధతులు చర్చించుటకిది అకాలము, సమయమే తెలిపిన మార్గములు నిశ్చయించవచ్చును. మీలో కొందరు పండిత పరమానందుగారు ౧౨౦౮ సెక్షనుక్రింద నిర్బంధింపబడిన వివరములు తెలుపుమని కోరుచున్న యింతవరకు అభియోగవివరములు తెలియనందున ఆవిషయము చర్చించ వీలులేదన వచ్చును ఇట్టివిషయములపై కాంగ్రెసుమంత్రుల పరవర్తనము వారు స్వయముగా నిర్ణయించుకొనవలయును శాంతికి భంగము కలిగించునట్టి, దౌర్జన్యపద్ధతుల బోధించువిషయము ప్రబోధింపబడిన అట్టివారికి తగురీతిగా బుద్ధిగరపు టత్యవసరము కాని పూర్వమువలె నిరంకుశప్రభుత్వమందలి నిర్బంధపద్ధతులు నిరసింపయోగ్యము ఆకాలములో భిన్నభిన్న నేరములపై కఠినదండనలు విధించుచుండిరి కాని కాంగ్రెసు మంత్రాంగమువారు ప్రాప్తిగా ప్రజాభిమానులగుటంజేసి వారికిమాత్రమిది అయోగ్యము" అని నుడివిరి

పండితుడు ప్రజల ప్రబోధించిపిదప డా. సయ్యదుమహమ్మద్, సరోజనీదేవి గారుపన్యసించిరి. దేవిగారుపన్యసించుచు "ప్రజలు, సాహసికులు కావలయును, అప్పుడుగాని జాతీయపతాక గౌరవము చిరస్థాయిగానుండు అవకాశముకలుగును" అని నుడివిరి

నిజాంరాష్ట్ర ప్రథమ ఆంధ్ర
ఆయుర్వేద మహాసభ

(౨౦ డిసంబరు తరువాయి)

తీర్మానము ౭

స్థాయిసంఘము

(అ) ఈ మహాసభలో అంగీకరింపబడిన తీర్మానముల నాచరణలో పెట్టుటకును ప్రతిసంవత్సరము మహాసభలను జరిపించుటకును సభా స్థాయిసంఘము నేర్పడవలెనని ఈ మహాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు

(ఆ) రాబోవు మహాసభా సమావేశమువరకు కార్యనిర్వాహణార్థము యీ క్రింది సభ్యులుగల స్థాయిసంఘము యెన్నుకొనబడుచున్నది.

నిజాంరాష్ట్ర ప్రథమ ఆంధ్ర ఆయుర్వేద మహాసభా స్థాయిసంఘము

అధ్యక్షులు శ్రీ సు. ప్రతాపరెడ్డిగారు, బి ఏ బి ఎల్,

ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ హకీం డి జనార్దనస్వామి "వైద్యభూషణ"గారు

సంయుక్త కార్యదర్శులు శ్రీ పం వేంకటాచార్యుల వారు
" , డా బి బి, ఎ ఆచార్యగారు ఎ. ఏ, ఎ బి
" , శతావధాని వేదాంత రామానుజ స్వామిగారు "ఆయుర్వేదాచార్య"

అనధికార సభ్యులు

శ్రీ "వైద్యవీర" వేంకటరాజన్న "అవధాని" గారు
" "వైద్యభూషణ" హకీం రంగారావు గారు కోశాధ్యక్షులు,
" కవిరాజ శివవల్లభ, డి.ఎ బి గారు
" మజగొండ నందికేశ్వరచరణ్ గారు (ఆత్రాఫ్ బల్దా)
" హకీం శంకరప్రసాద్ హరిగోవింద్ గారు
" ఎం ఎ రంగాచార్యులు గారు
" విద్వాన్ తిరువేంకటాచార్య "వైద్యరాజ"గారు
" ఎస్. లింగమ్మ శాస్త్రిగారు, } నిజామాబాదు జి
" హకీం, టి. పాపన్న గారు }
" డి. సత్యనారాయణగారు
" జె ఎస్ ఆత్మరామజంగమ గారు } కరీంనగరు
" డా లింబాద్రిరెడ్డి - రు }
" కృష్ణయ్య అవధానిగారు }
" దరూగాను వెంకటరాజంగారు }
" చౌల్లేటి నృసింహారామశర్మ గారు (నల్లగొండ)
" వెంకటనారాయణగారు } మహబూబునగరం,
" వల్లూరి క్రిష్ణయ్యగారు, }
" డా. శ్రీ త్రివేంకట నారాయణగారు
" ముదిగొండ వీరభద్రయ్యగారు "భిషగ్రత్న"
" కే. పార్థసారధిగారు

ప్రతి—డా. పి సత్యనారాయణగారు
అమో—డా. పి.బి ఎ ఆచార్యగారు

ఆటుతరువాత అధ్యక్షుల అంత్యోపన్యాసము గావింపబడెను.

ఈ క్రిందివారికి కృతజ్ఞతలు తెలుపబడెను అధ్యక్షులవారికి, ఆంధ్రసభా ఆహ్వాన సంఘమునకు స్థానిక ఆయుర్వేద వైద్యులు, ఆంధ్ర మహాసభాధ్యక్షులు ఇతర ఆంధ్ర నాయకులు ఆంధ్ర సభ స్థాయిసంఘము కార్యదర్శులుగారు, మహిళామహా సభాధ్యక్షురాలు, గారు స్థాయిసంఘ సభ్యులాంధ్రు,

నీ అయు సద వర్తి సేవాదళము

హైద్రాబాదనుండి వచ్చిన శ్రీ శంకర ప్రసాదుగారు, హకీం అబ్దుల్ కాదర్ షఫీ సాహెబ్ గారికి, ఇతర అభిమానులకు మహాసభ గావారికి తోడ్పడ్డ ఇతర వైద్యులు వైద్యేతరులు మావార్తలను ప్రకటించిన గోలకొండ పత్రిక మున్నగువారికిని అధికారులకు కృతజ్ఞత ముఖ్యంగా పోలీసు సెక్రటరీగారికి తాలూకాదారు నగరోలకు వినర్స

సుభాసు చంద్రబోసుకు లండనులో గొప్ప స్వాగతము

లండన్ డిస ౧౮

జనవరి ౧౧వ తేదికి సుప్రసిద్ధ రాజకీయ నాయకులగు శ్రీ సుభాషు చంద్రబోసుగారు ఇయ్యాన్నుండి లండనునగర మేతెంచెదరు ఆసందర్భమున వారిని తగురీతిగా స్వాగత పరచుటకు నగరమునందు క్రింది వివిధసంస్థల పక్షమున శ్రీ డాక్టరు వి బి వకీలు గారి యాధిపత్యము క్రింద స్వాగతసంఘ మొకటి నిర్ణయింపబడినది

ఫ్రెండ్సు ఆఫ్ ఇండియా సొసాయిటీ, స్వరాజ లీగు, ఇండియన్ పొలిటికల్ గ్రూపు, గాంధి సొసాయిటి కాంగ్రెసులీగ్, భారతీయ సద యితల ఆర్సెర్వర్డు క్లబు కలసి భారతీయుల సంఘము, ఇండియన్ జర్నలిస్టు అసోసియేషన్, ఆక్స్ఫర్డు కేంబ్రిడ్జి లండన్ సంఘము

స్వేచ్ఛను దుర్వినియోగ పరచుట స్వాతంత్ర్యము కాదు

ముస్షీగారి పౌరస్వాతంత్ర్య నిర్వచనము

బొంబాయి డిసం ౧౮

"పౌరస్వాతంత్ర్యమనగా స్వేచ్ఛను దుర్వినియోగపరచుట గాదు నియమ నిగ్రహములు లేకుండి ప్రవర్తించుటగాదు ప్రజాప్రభుత్వమునందు తమఅభిప్రాయములను ప్రకటించి, తమతో నేకీభవించువారందరితో సాంఘికముగా వైజ్ఞానికముగా సంపూర్ణవికాసమును పొందుటకు పౌరస్వాతంత్ర్యము సాధనము." అని బొంబాయి న్యాయశాఖా మంత్రులగు కె ఎం. మున్షీ గారు అంగ్ల భారతీయ అభివృద్ధిసమావేశ పక్షమునందుపన్యసించుచు నుడివిరి.

మున్షీ గారు తమయుపన్యాసము సాగించుచు "పౌరస్వాతంత్ర్యమనగా వాక్స్వాతంత్ర్యము సంఘస్వాతంత్ర్యము, వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యము. ఇట్టిస్వాతంత్ర్యము యితరుల నిర్బంధములు లేనప్పుడే సమకూరును. ప్రత్యక్షముగా గాని, పరోక్షముగా గాని, నిర్బంధములు పూనబడినప్పుడు స్వల్పసంఖ్యాకుల స్వాతంత్ర్యమును అతిక్రమించినపుడు పౌరస్వాతంత్ర్యము భగ్నమగును.

ఇతరుల స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలుగకుండ పరిశీలించుచుండుట పౌరస్వాతంత్ర్యమును వాంఛించు ప్రతి ప్రభుత్వముయొక్క ధర్మమైయున్నది ఇట్లు లేకున్నచో ప్రజా ప్రభుత్వ ఆశయమునకే భంగము కలుగును అని నుడివిరి.

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వములపై మోపబడుచున్న ఆక్షేపణలకు మున్షీ గారు సమాధానమిచ్చుచు "కాంగ్రెసు మంత్రివర్గములు కాంగ్రెసు" నిర్మాణ కార్యక్రమము వ్యాప్తమగుటకును అహింసాతత్వము వ్యాపించుటకును కృషి సలుపుచున్నవి. భారతదేశమునందు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యరహితమగు ప్రజాప్రతినిధి ప్రభుత్వమును స్థాపించుటకు మాత్రమే కాంగ్రెసువారు ఉద్యోగములను స్వీకరించి యున్నారు" అని తెలిపిరి.

రైల్వే రాకపోకలు

H. E. H. ది నైజామ్సు స్టేటు రైల్వే

(పెద్దలైను)

చేరుట	సికింద్రాబాదు, హైద్రాబాదు, డి.జి.
	గం.ని. గం.ని.
నం. 11 కాజీపేట-హైద్రాబాద డి.జి. ప్యాసింజరు	6-26...7-1 (బి)
నం. 2 వాడీ-బెజవాడ ప్యాసింజరు	7-52...8-26
నం. 1 బెజవాడ హైద్రాబాద ప్యాసింజరు	15-0...15-41 (ఎ)
నం. 10 పశ్చిమ విజయవాడ్-సికింద్రాబాద ప్యాసింజరు	20-30...20-1
వెళ్లుట.	
నం. 9 సికింద్రాబాద-పశ్చిమ విజయవాడ్ ప్యాసింజరు	7-20...7-56
నం. 2 వాడీ-బెజవాడ ప్యాసింజరు	8-46...8--9
నం. 12 హైద్రాబాద డి.జి.-ఖాజీపేట ప్యాసింజరు.	19-45...19-4 (బి)
నం. 1 సికింద్రాబాద-వాడీ ప్యాసింజరు.	17-20...17-55 (బి)

(చిన్న లైను)

చేరుట	సికింద్రాబాదు, హైద్రాబాదు ఎ.జి
	గం.ని గం.ని
నం. 31 మన్మాడ్-హైద్రాబాద యం.జి. ప్యాసింజరు	6-50...7-34
నం. 35 ద్రోణాచలం-సికింద్రాబాద ప్యాసింజరు	18-50...18-18
నం. 33 మన్మాడ్-హైద్రాబాద ఎం.జి. ప్యాసింజరు	20-41...21-10
వెళ్లుట	
నం. 34 హైద్రాబాద ఎం.జి. మన్మాడ్ ప్యాసింజరు	7-33...6-50
నం. 36 సికింద్రాబాద-ద్రోణాచలం ప్యాసింజరు	7-0...7-24
నం. 32 హైద్రాబాద-యం.జి. మన్మాడ్ ప్యాసింజరు	20-0...19-5

నోటు:—(ఎ) హైద్రాబాద డి.జి. చేరిన పిదప సికింద్రాబాదు వెళ్లును. తిరిగి సికింద్రాబాదు నుండి 17-20 గంటలకు వాడీకి బయలుదేరును.

(బి) ఈబండ్లు ఖాజీపేటలో డిల్లీ, మద్రాసు మధ్యనడుచు గ్రాండుట్రంక్ యొక్క ఎక్స్‌ప్రెస్ బండ్లతో, వాల్తేరు బెజవాడమధ్యగల మిక్స్‌డ్ బండ్లతో కలుపును.

నిశ్శస్త్రీకరణ మాను కొనుడు

పూనా డిస ౨౧

జె, యస్. కరాందీకర్ గారి అధిపత్యమున జరిగిన ఒక సభయందు అండమాన్ నిర్బంధితులు యితర రాజకీయ నిర్బంధితులు నిరశన వ్రతము మానుకొని నిర్ణయము ఏదైనను గురించి చూడవలదని యేకగ్రీవముగా తీర్మానరూపమున నిర్ణయించబడినది.

అయ్యంగార్ కమేటికి సూచనల వ్యవధి

ఇదివరకు ప్రకటనద్వారా రాష్ట్రమందలి సంఘములు, వ్యక్తులు తమ ప్రాతినిధ్యము లు శాసనసభా విస్తరణ కమిటీ కార్యదర్శిగారికి నిశ్చిత విషయములగురించి తెలుపుటకు మాసము రోజుల వ్యవధి పరోక్షమాసము వరకు మొదటి మాసములో తమ ప్రాతినిధ్యములు అభిప్రాయములను తెలుపలేని వారి వ్యవధియందు తెలుపుటకు వీలుగలదని ప్రభుత్వపు ప్రకటన శాఖవారు తెలుపుచున్నారు.

జనానాస్త్రీల ప్యాసుపోర్టు

హైద్రాబాద డిస ౨౨

సిరియా ల్యాబినాన్ దేశములకు వెళ్లదలచిన జనానా స్త్రీలు ప్రేలిముద్రలు గాక ఫోటోలవేళ్లిముద్రలు వేయవలసియుండునని ప్రకటనశాఖ వారు తెలుపుచున్నారు.

ప్లేగుప్రదేశములు

నగరమునందు క్రిందివీధులు ప్లేగుప్రదేశము లుగా నిర్ణయింపబడినవి:—

ఉస్మాన్ షాహి, మీరుఆలంమండి, ఆలీజా కొట్లా, అఫ్జల్ లాలుదర్వాజ, పాశాకీ కొర్వాజ సమీపమున కల్యాణపురా, శేషాద్ నాల్‌దర్వాజ, నారసింగి, కాలాదేరా, మణి గంజ, షక్కర్ కోటా,

గోలకొండపత్రిక

ఈశ్వర నామ సం॥ర మార్గశిర బ॥ ౬

గురువారము

శాస్త్రవిజ్ఞులకు స్వాగతము

కలకత్తాలో జనవరి మాసారంభమున జరుగనున్న భారతీయ శాస్త్రవిజ్ఞపరిషత్తు (ఇండియన్ సైన్సు అసోసియేషను) యొక్క జూబిలీసమావేశమునకు పోవుచున్న యూరపీయ శాస్త్రవిజ్ఞప్రతినిధులవర్గము మొన్నటి ఆదివారమునాడు, మన హైదరాబాదు నగరమున దిగి ఉస్మానియా విద్యాపీఠమును ఆదరించిపోయెను. మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభుత్వ పక్షమున హైదరీప్రముఖులు వారలకు స్వాగతమొసంగి శాస్త్రవిజ్ఞానమునందు మన ప్రభుత్వమునకు గల అభిమాన గౌరవములను చూపిరి. గత సంవత్సరమే ఉస్మానియా విద్యాపీఠమువారు భారతీయశాస్త్ర విజ్ఞపరిషత్సమావేశమును మన హైదరాబాదు నగరమునకు ఆహ్వానించి, మనరాష్ట్రమునందు శాస్త్ర విజ్ఞానాభివృద్ధియందు (సైన్సు అభివృద్ధియందు) అభిరుచిని పోషించుటకు ఉపకరించిన వారైరి. ఇపుడు ప్రసిద్ధులగు ఈ యూరపీయ శాస్త్రవిజ్ఞులకు (సైంటిస్టులకు) మన ప్రభుత్వపక్షమునను, ఉస్మానియా విద్యాపీఠపక్షమునను చేయబడిన గౌరవమును, ఉస్మానియా విద్యాపీఠమందు కలకత్తాలో జరుగనున్న సైన్సుకాంగ్రెసు జూబిలీ సమావేశమున కధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిన సర్ జేమ్సుజన్సు గారొసగిన ఉపన్యాసమును మనరాష్ట్రమందు శాస్త్రవిజ్ఞానాభిరుచి వృద్ధికి ప్రోత్సాహకరములుగ నుండగలవని నమ్ముచున్నాము.

ఉస్మానియా విద్యాపీఠమన్న తమ ప్రాణముగ కొనియాడుచు తమ కొను మ. ఘ. వ. మన ప్రభువుగారు ౧౦ మాసములక్రింద తమ రజతోత్సవ సందర్భమున ప్రజలపక్షమున మహారాజాకిషన్ ప్రసాద్‌గారిచే సమర్పించబడిన నివతిపత్రమునకు సమాధానమొసగుచు ఇట్లు నుడివియుండిరి: "అది (ఉస్మానియా విద్యాపీఠము) సాధించిన అభివృద్ధి నాకు మిక్కిలి సంతోషము కలిగించినది; కాని అది యిదివరకు కనుగొనని క్రొత్త విషయములను స్వయముగ కనుగొనుట తన ప్రధానలక్ష్యముగను, ముఖ్యోద్దేశముగను నుంచుకొనవలెనని నాకోర్కె." ప్రభువుగారు ఇట్లనుటకు ఆధారము లేకుండ ఉండజాలదు. ఈ సందర్భమున గత సంవత్సరము మన నగరమున జరిగిన ఇండియన్ సైన్సుకాంగ్రెసు సమావేశమునందు ఉస్మానియా కళాశాలల నుండి ఎవరిచేగాని సైన్సు విషయమును గూర్చి మంచివిషయములేవి గాని క్రొత్తగా వివరింపదగినవి వినిపింపబడకుండుట పలువుర నాక్షేపించిన సంగతిని జ్ఞాపకము చేసికొనవచ్చును. ఉస్మానియా విద్యాపీఠముయొక్క ప్రశస్తికి బాధ్యులగు అధికారులు, ఉద్యోగ తర్జుమాయందు చూపు శ్రద్ధకంటె ఎక్కువశ్రద్ధను సైన్సులో పరిశోధనను పెంపొందించు విషయమైచూపుట ముఖ్యావసరము. పాటీలలో నుండిన అధునిక నాగరకతయందు ఏదేశముయొక్కగాని, ఏ రాజ్యముయొక్కగాని, ఏప్రజయొక్కగాని సౌఖ్యస్థితులు సైన్సు అభివృద్ధినిబట్టి మారుచుండునని దాదాపు ఒకశతాబ్దకాలపు చరిత్ర ధ్రువపరచినది.

భారత దేశములో ఈసైన్సుపరిశోధనయందు శ్రద్ధాభిరుచులు ప్రారంభమై విశేషకాలము కాలేదు. ఈకొద్దికాలములో సర్ జగదీశ చంద్రబోసు, ఆచార్యరాయ్, సర్ సి. వి. రామన్ గారలు భారతదేశమందు సైన్సు విజ్ఞానాభివృద్ధికి గొప్పప్రేరణనొసగి ప్రపంచ మందంతటను విఖ్యాతి గాంచినారు, వారలు కనుగొనిన క్రొత్తవిషయములు ప్రపంచవిఖ్యాత శాస్త్రవిజ్ఞుల నాకర్షించినవి. దానిఫలితమే ఇపుడు ప్రసిద్ధులగు యూరపీయశాస్త్ర విజ్ఞులు కలకత్తాలో జరుగనున్న ఇండియన్ సైన్సు కాంగ్రెసు జూబిలీ సమావేశమునకు ఉత్సుకులై వచ్చుచుండుటయని తలంచవలెను. ఈవిజ్ఞుల సమ్ముఖపరిచయము వలన భారత దేశమందు శాస్త్రవిజ్ఞానాభిరుచికి మరింతఎక్కువ ప్రోత్సాహము కలుగునని ఆశించుచున్నాము. కలకత్తాలో జరుగనున్న సమావేశముయొక్క ఉపపోషకులలో మన ప్రధానామాత్యులగు రైట్ ఆనరబిల్ సర్ అక్బర్ హైదరుగారొకరై యుండుట మూలమునను, ఆసమావేశముయొక్క వివిధశాఖలలో మన ఉస్మానియా విద్యాపీఠమునకు సంబంధించిన ప్రొఫెసరులును లెక్చరరులును రికార్డరులుగా పాల్గొననుండుట మూలమునను మన రాష్ట్రమందు ప్రభువుగారు కోరినట్టుల నూతన స్వతంత్రపరిశోధన విషయమున శ్రద్ధబూనబడుననియు ఆశించుచున్నాము.

హరిజనులకు దేవాలయ ధర్మకర్తల నియోగించు హక్కు

ఈ డిశంబరు ౧౩ వ తేదినాడు మదరాసు హైకోర్టు న్యాయమూర్తులగు వెంకట సుబ్బారావు, అబ్దుల్ రహిమాన్‌గారలు మదరాసు పార్థసారథిదేవాలయ ధర్మకర్త నియోజన సంబంధమున వచ్చిన లెటర్సు పేటెంటు అప్పీలు (మురాఫా) లో చేసిన తీర్పు చాలదూరవ్యాప్తఫలితము కాగలదు. ఈ అప్పీలునందు హరిజనులలో నొక తెగయగు మాదిగలకు ఆదేవాలయ ధర్మకర్త నియోజనమందు పాల్గొనవచ్చునాయను ప్రశ్న హరిజనులకు అనుకూలముగ నిర్ణయించబడినది. మాదిగలు ఆదేవాలయ ధర్మకర్తల నెన్నుకొను ఓటర్లపేర్లలో తమపేర్లను కూడ చేర్పగోరుచు సిటీసివిలుకోర్టులో దావా చేయగా, అక్కడ మాదిగలకు అనుకూలముగ తీర్పు చేయబడినపుడు, దేవాలయ పక్షీలక సంఘమువారు హైకోర్టులో అప్పీలుచేసిరి. ఆ అప్పీలును విచారణచేసిన న్యాయమూర్తి పాండురంగరావుగారు మాదిగలకు ప్రతికూలముగా తీర్పు నొసగుచు, ఆ తీర్పును సమర్థించుటకు చెప్పిన ఉపపత్తులను న్యాయమూర్తులు వెంకటసుబ్బారావు, అబ్దుల్‌రహిమాన్ గారలెద్ద మాదిగలచే చేయబడిన లెటర్సు పేటెంటు అప్పీలును విచారించి ఒసగిన తీర్పునందు విశదముగ ఖండించి ప్రకాశము గమనించ [illegible]

ఆక్షేపణలు సాధారణముగ చేయబడుచుండిన వగుటచే, తుదితీర్పుయొక్క ప్రాముఖ్యత హెచ్చుచున్నది.

తొంబదియేండ్లనుండి మాదిగలెవ్వరును ఓటుహక్కు కోరలేదుకావున ఇపుడు వోటుహక్కు నొసగుటకు వీలు లేదని పాండురంగరావుగారి ఒకఆక్షేపణ. అనగా వోటులేకుండుట ఆచారయాథమైనది కావున, ఇపుడు వోటు హక్కుకూడ లేకుండ పోవునని అర్థము చేయబడినట్లైనది. ఇట్టి వ్యాఖ్యానము సరిగాదనుచు, న్యాయమూర్తులు వెంకట సుబ్బారావు, అబ్దుల్‌రహిమాన్‌గారలు హక్కు శాసనములో నొసగబడియున్నంతవరకు, ఆచారమునందు దాని అమలు ఎంతకాలము లేకపోయినను, ఆహక్కు లోపించదు, రద్దుకాదనిరి. ఈతీర్పు అచారపాశపు బెదరింపుల సడలింపుకు చాలసహాయకారి కాగలదని మేము తలచుచున్నాము.

తుది తీర్పులోని ఇంకొక అంశము ఇంతకంటె ఎక్కువప్రాముఖ్యము గలది. అది మాదిగలకు ఓటుహక్కు నిచ్చుట ప్రజల కిష్టముగ నుండదు కావున, మాదిగలకు ఓటుహక్కు నిచ్చుటచే ప్రజల మనస్సులు నొచ్చుకొనునను రెండవ ఆక్షేపణకు సమాధానము. ప్రజాభిప్రాయమును న్యాయాధికారుల తీర్పుల కాధారముగ చేసికొనునపుడు చాల విచక్షణతో ఆలోచింపవలసియుండుననుచు న్యాయమూర్తులు వెంకట సుబ్బారావు, అబ్దుల్‌రహిమాన్ గారలు ప్రజాభిప్రాయ మనగా ఎప్పుడో పూర్వము దేవాలయ నిబంధనలను చేసిన కాలమునాటి ప్రజాభిప్రాయము కాదనియు, పరిగణింపవలసినది తత్కాలపు ప్రజాభిప్రాయమనియు జెప్పిరి. నేటి కాలపు ప్రజాభిప్రాయము మాదిగల హక్కులకు అనుకూలముగానున్నదనిరి. ఇక్కడ గమనించదగిన అంశము తత్కాల ప్రజాభిప్రాయము న్యాయాధికారి తీర్పుకు ఆధారముగ చేయబడుట. ఈ సందర్భమున మన ప్రధానామాత్యుడు సర్ అక్బర్‌గారు కొద్దికాలము క్రింద హైకోర్టులో నుపన్యసించుచు, న్యాయాధిపతులు దేశ కాల పరిస్థితులకును తీర్పులకును సంబంధముండునట్లు చూడవలెనని సూచించిన మాటను, ౧౩౪౬ ఫ. న్యాయశాఖ పరిపాలన నివేదికలో నవాబ్ మీర్జాయార్‌జంగ్ గారు తాము దేశ కాల పరిస్థితులనే గాక, ప్రజల భావగతినికూడ చాల సూక్ష్మముగా గమనించుచున్నట్లు చెప్పియుండిన మాటను జ్ఞాపకముచేసికొని సంతోషించవచ్చును, మొత్తముపై ఈ తీర్పుచే ప్రజాభిప్రాయమున పరివర్తన గల్గించినచో న్యాయాధికారుల వద్ద లభించగల న్యాయము ఇంకను ఎంతయోగలదను ఉత్సాహముచే సంస్కర్తల ప్రయత్నములు విజృంభించగలవని తలచెదము.

హైద్రాబాదునకు ఉత్తరమున రైల్వేసౌకర్యము

డిల్లి డిస ౨౨

రెండురోజుల అనంతరము సర్ అక్బర్ హైదరీగారు నేడురాత్రి హైద్రాబాదకు ప్రయాణమైరి.

ఈ సందర్భములో సర్ హైదరీగారు భారత ప్రభుత్వముతో హైద్రాబాదునకు ఉత్తరమున రైల్వేసౌకర్యము నేర్పరచుటకు మాటలాడినటుల అసోసియేటెడు ప్రెస్ విశ్వసించుచున్నది.

నిజాం స్టేటు రైల్వేబోర్డు మేనేజింగు డైరెక్టరుగు లాయడు జోన్సుగారు హైదరీగారితో డిల్లి నుండుండిరి.

స్పేన్ ప్రభుత్వవిజయము

ప్యారిస్ డిస ౨౧

ఇచ్చటికందుచుండుచున్న వార్తలవలన స్పేన్ ప్రభుత్వము టెరోయెలునందు నమరము సాగించగలిగినటులను, ప్రభుత్వమువారి మెషిన్‌ఫిరంగులు బాంబులు, గుండులు విసరగలిగినటులను సర్కారుదళము వెలుపలలో రాత్రి పూర్తిగా నగరమునపై గుండువర్షము కురిపింపబడినటుల తెలియుచున్నది.

బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమనగా ప్రజాసమ్మత ప్రభుత్వము

పట్టాభిసీతారామయ్యగారి గంభీరోపన్యాసము

సంస్థాన ప్రజాసంఘాధ్యక్షుని మైసూరు పర్యటన

(గోలకొండ ప్రతినిధి)

బెంగుళూరు డిసం ౨౦

అఖిలభారత సంస్థానప్రజా మహాసభాధ్యక్షులును, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులును అగు శ్రీ భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు నిన్న ఇచటికి విచ్చేసిరి. వీరు సంస్థానముయొక్క ప్రస్తుత రాజకీయ స్థితిగతులను పరిశీలించుటకై వారమురోజులు సంస్థాన వివిధప్రాంతములందు పర్యటనము గావించెదరు.

నేడు వీరు కాంగ్రెసు సభ్యులతో కాంగ్రెసు భవనమునందు ఇష్టాగోష్ఠి సంభాషణలు సలిపిరి.

డాక్టరు పట్టాభిగారు నేడు "సంస్థానసమస్య" అను విషయమునుగూర్చి బహిరంగసభయందుపన్యసించిరి. పదివేలకు మించిన జనము సభయందు పాల్గొనినది. రాత్రి ౧౦-౩౦ గంటలవరకును సభజరిగెను.

శ్రీ పట్టాభిగారు రెండుగంటలకాలము ఆంధ్రమున నుపన్యసించిరి. వీరు తమ ఉపన్యాసమునందు ౧౯౨౦లో జరిగిన విప్లవమును గూర్చి విరముగా చర్చించిరి. కాంగ్రెసు భారత దేశమునకు స్వరాజ్య ప్రాప్తికై సలిపిన ఆందోళనను, త్యాగమును వివరించుచు నేటి భారత దేశ కాంగ్రెసు మంత్రివర్గముల కృషిని, వాని ఆశయములను తెలిపిరి. "నేడు ఏడు రాష్ట్రములందు పరిపాలనా బాధ్యతను వహించిన కాంగ్రెసు మంత్రివర్గములు సామ్రాజ్యత్వమును తొలగించి ప్రజాసమ్మతమగు పరిపాలనను అచరణలోనికి తెచ్చుచున్నారు. ప్రజాసేవయే తమ ఆశయమని ఈ కాంగ్రెసు మంత్రివర్గములు కార్యరూపమునందు చూపెట్టుచున్నవి. పూర్వము పరిపాలించిన మంత్రివర్గములకు, నేటి పరిపాలకు భేదమేమియో మీరే గ్రహించజాలెదరు"అని నుడివినపుడు ప్రజలు ఉత్సాహమును ప్రదర్శించిరి.

భారతసంస్థానములనుగూర్చి ప్రస్తావించుచు పట్టాభిగారు "బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమనగా ప్రజాసమ్మత ప్రభుత్వము. ప్రజాసమ్మతమే పరిపాలన జరుపవలయును." అని నుడివిరి.

శ్రీ పట్టాభిగారు తమ ఉపన్యాసమును ముగించుచు తాము ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ ఆదేశముపై మైసూరు రాజకీయ పరిస్థితులను పరిశీలించుటకై వచ్చితిమనియు, వారము దినములు సంస్థానమునందు సంచారము గావించెదననియు, తమ పర్యటనానంతరము రాజకీయ స్థితిగతులనుగురించి బెంగుళూరునం దుపన్యసించు అవకాశముండునని విశ్వసించుచున్నామనియు తెలిపిరి.

శ్రీ బలవంతరాయ మెహతాగారు ఆంగ్లమునందు ప్రస్తుత భారత రాజకీయములను, సంస్థానముల స్థితిగతులను వివరముగా తెలిపిరి.

మదరాసు ప్రధానమంత్రి

ఆంధ్రభారతి ఖాదీ,పదవ్యవనియున బహూకరించిన సి. రాజగోపాలాచార్యులు.

తుంగభద్రా ప్రాజెక్టు

మదరాసు నిర్మాణ శాఖా మంత్రికి బళ్లారి పౌరుల విన్నపము

(గోలకొండ విలేఖరి)

మదరాసు నిర్మాణశాఖా మంత్రియగు మౌల్వీ యాకూబుహుసేన్‌గారికి బళ్లారిజిల్లా రైతులు తుంగభద్రాప్రాజెక్టును వెంటనేనిర్మించి, పదేపదే క్షామములవలన కష్టములకు లోనగుచున్న తమకష్టములను తొలగించవలసినదిగా కోరుచు విజ్ఞప్తులను సమర్పించుకొనిరి.

యాకూబుహుసేన్‌గారు హాస్పేటకు మూడుమైళ్ల దూరమునందుగల తుంగభద్రా ప్రాజెక్టు నిర్మాణస్థలమును, బళ్లారి ఎక్సుక్యూటివు ఇంజనీరులతో కూడ సందర్శించిరి. మంత్రిగారు స్థలపరిశీలన గావించిన పిమ్మట తుంగభద్రా ప్రాజెక్టు జలాశయము, మెట్టూరు జలాశయముకంటె గొప్పదిగా నుండుననియు, ప్రాజెక్టు నిర్మాణమువలన ఇర్రిగేషను కొరకే గాక, త్రాగునీటికొరకుగూడ సౌకర్యములు కలుగుననియు భావించిరి.

"శివరాజ్యము"నకు కృషిసలుపుడు

డా. మూంజిగారి హితవు

కొల్హాపూరు డిస ౨౦

నిన్న యిచటి హిందూపరిషద్ అంతిమ సమావేశమునందు "మీరందరు స్వరాజ్యమునకు కాదు శివరాజ్యమునకు కృషిసలుపవలయును"ని

డాక్టరు మూంజిగా రుపన్యసించిరి.

"ఈ శివరాజ స్థాపనకు అన్యవర్గములవారి సహకార మపేక్షించక మీయమాత్రమే కృషి సలిపి స్థాపింపవలయును"ని నుడివిరి.

హిందువుల యైక్యతకవసరమగు తీర్మానములనేకములు పరిషద్‌యందు అంగీకరింపబడినవి. సనాతనులు నిరోధించనను మతనిర్మాలన తీర్మాన మంగీకరింపబడినది. అంతర్జాతీయ వివాహముల నిరసించుచు హిందూస్త్రీలు ఆత్మగౌరవ సంరక్షణార్థము ఖడ్గములుగానుండు తీర్మానము చర్చానంతర మంగీకరించబడినది.

పతాకము జాతీయ చిహ్నము

జనసామాన్యము అభివృద్ధియే ప్రజానుకూల ప్రభుత్వ కర్తవ్యము

మదరాసు డిసెం ౨౦

మదరాసు నగరమునకు నేటిదివసము శుభోదయ దివసముగా గలదు. ఈనగరమునందు అఖిలభారత ఖాదీ స్వదేశ వస్తుప్రదర్శనము జరుపబడు సందర్భమున సర్ సి. వి. రామన్. సి. రాజగోపాలాచారి, మంత్రులు, పరిషు, శాసనసభల అధ్యక్షులు, మద్రాసు మేయరువంటి ప్రభృతులు పాల్గొనుట అపూర్వము.

ఈ ప్రదర్శనము తమిళనాడు వారి యాజమాన్యమున జరుపబడినది, సుమారు వేయిమంది ఆహ్వానింపబడిరి.

తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు సి. యన్. ముత్తురంగ మొదలియారు గారు సర్ రామన్, ప్రధానామాత్యుల, యితరులను స్వాగతపరచిరి.

త్రివర్ణ జాతీయ పతాకమును ప్రతిష్ఠించుచు ప్రధానామాత్యులగు శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారిగారు "జాతీయపతాకము దేశమందలి వివిధ వర్గముల, మతములవారికి జాతీయ చిహ్నము. భారతదేశమందలి కోట్లకొలది ప్రజలవలన యిది పూజింపబడవలయును. జాతికియొకటే పతాకముండవలయును. వివిధ పతాకము లుండిన దేశీయులందు ఆసంఘీభావమున్నటుల విదితమై తీరును, త్రివర్ణము కాంగ్రెసుదిమాత్రమే గాక దేశమందలి ప్రతివారిది. కాంగ్రెసువారిని ప్రతిఘటించువారిది సహిత మనవచ్చును. మనపతాకమును పూజించువారిసంఖ్య హెచ్చినకొలది దాని గౌరవప్రతిష్ఠలు నలుగురి నలవల వ్యాపించుచుండును"ని ప్రజల హెచ్చరించిరి.

ప్రజలు జాతీయోత్సాహముతో నలువుచున్న కరతాళధ్వనుల మధ్య ప్రధానామాత్యులు పతాకమును ప్రతిష్ఠించిరి.

సర్ సి.వి. రామన్ గారు ప్రదర్శనమునకు ప్రారంభోత్సవము సలుపుటకు పూర్వము జాతీయపతాకము, దాని అవశ్యకతగూర్చి ప్రజల ప్రబోధించుచు "త్రివర్ణపతాకము సత్యచిహ్నము సత్యము, అహింసా మూర్తులగు గాంధీమహాత్ముని ప్రకాశము దానియందు పరిపూర్ణముగా గలదు"ని నుడివిరి.

సర్ చంద్రశేఖర్ వేంకటరామన్ గారు "దేశముయొక్క ఐశ్వర్యము ప్రజల—స్త్రీలు, పురుషులు, బాలుర, వృద్ధులు, యువకులు నేయేల దేశీయులందరు — మనోభావములందు గలదు. కోట్లకొలది మనప్రజలు శారీరికముగా, మానసికముగా, భౌతికముగా దరిద్రులు. ప్రజలు మానసికముగా, ఆర్థికముగా ఆధ్యాత్మికముగా, భౌతికముగా అభివృద్ధి పరచుటయే ప్రజానుకూల ప్రభుత్వ కర్తవ్యము. వర్తమానకాలమునకు మూలాధారమగు ప్రకృతిశాస్త్ర అనుపయోగకరమైనది యిది నెరవేరజాలదు; తిశాస్త్ర అనుపయోగకరమైనది యిది నెరవేర ఈ ప్రకృతి శాస్త్రముతో నే మనము మనదేశీయ ఐశ్వర్యమును వృద్ధిచేయ గలుగుదుము"ని పలికిరి.

"దేశముయొక్క ఐశ్వర్యమును హెచ్చించక వున్నదానిని వినియోగపరచుటకు, విభజించుటకు మొదలిడిన అగ్నితో ఆటలాడినటు లుండును"ని హితవొసగుచు ప్రదర్శనమును ప్రారంభించిరి.

వ్యవసాయము, పరిశ్రమలు, ఆరోగ్యము, మొదలగు వివిధశాఖలకు సర్ రామన్ మొదలగు ప్రభృతుల త్రిప్పిచూపిరి.

తిరువాన్కూరు, కొచ్చిన్, మైసూరుసంస్థానము లీప్రదర్శనములందు పాల్గొనిరి.

ఖాది, చిత్రలేఖనము, కళావిషయము అనేకములు ప్రదర్శింపబడినవి.

—

లవంగముల పంట చరిత్ర

పోర్చుగీసుల వ్యాపారము మొదలు

జంజిబారులో నెలకొనువరకు

అప్పటికి ఇప్పటికి లవంగముల వ్యాపారపు కష్టములు

మొదట పోర్చుగీసువారు (బుడతగీచులు) వ్యాపారమునకు సర్వాధికారము పొందినదిమొదలుకొని, లవంగములు చిక్కులనే అనుభవించుచున్నవి ... [illegible]

మొకటియు కనపడును, ఒక్కతొడిమకు గుత్తిగా పూచుపూలు కొంచెము ఎఱుపుగలిగియుండును. కత్తసముందు పొడిశైన పూవుతొడిమ మొదట పసుపుపచ్చగామారును. పండినపుడు ఎఱ్ఱగామారును. ఇది అక్టోబరు మొదలుకొని డిసెంబరువరకు జరుగును. ... [illegible]

మొలుక్కా దీవులు

[illegible]

జాంజిబారులో

[illegible]

చెఱకుపంట

౧౯౪౭-౪౭ ఫసలీలో మ.ఘు.ర. నిజాం రాష్ట్రమందలి యీపైరు వివరములు:

(౧౯౩౬-౩౭లో అంతమగు ౫ సంవత్సరములలో యీరాష్ట్రమునందు చెఱకుపంటకై ప్రత్యేకింపబడిన ప్రదేశము మొత్తము ఇండియాలో దాదాపుగా ప్ర.శ. ౧.౩౦ భాగములు)

ఈసంవత్సరము ... ఎకరములలో యీపైరు సేద్యము చేయబడినది. ... [illegible]

జొన్నపంట

౧౯౪౭-౪౭ ఫసలీలో మ.ఘు.ర. నిజాం రాష్ట్రమందలి యీపైరు వివరములు:

[illegible]

నువ్వులపంట

౧౯౪౭-౪౭ ఫసలీలో మ.ఘు.ర. నిజాం రాష్ట్రమందలి యీపైరు వివరములు:

[illegible]

నిజాంసాగరు చక్కెర యంత్రాలయము

రైతులపై ఎక్కువభారము

౧౨ డిసంబరునాటి "ఇల్ అండ్ వెల్ఫేర్" పత్రికలో (యస్.ఐ.) చే ఈక్రింది విధమున వ్రాయబడినది:—

"హైదరాబాదు సంస్థానములో ఇటీవల చక్కెరకార్ఖానా కంపెనీయొకటి స్థాపించబడి, దానికి చక్కెర తయారుచేయుటయందు సర్వాధికారము నొసగబడినది. వాటాలుగ పంచిపెట్టబడిన దానిమూలధనము రూ ౩౫ లక్షలు. ... [illegible]

... కాలము ప్రభుత్వాధికారులు, కానబడుచున్నవి. మాకు తెలిసినది వాస్తవమైనచో, హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారిచే రైతులకు గొప్పఅపకారము చేయబడుచున్నదని చెప్పక ఊరకుండజాలము.

ఇష్తెహారు

దారుల్ఖజాబల్దా

తారీఖు ౨౫ దై ౧౩౪౭ఫ.

అబ్దుమ్ఖాతూన్ వనాం ఫైజల్ యూమిన్ఖాన్ వగైరాల మొకద్దమాలో ఈ అదాలతువారు కమీషనరుల ద్వారా పూర్వపు జిల్లాపోలీసు మొహతమీంలగు, కీ. శే. ఫైజల్ యామీన్ ఖాన్ యొక్క (గోషామహల్ కుంటారోడు మొజ్జంజాహి మార్కెటుముందు గల) ౪౧౬ నంబరు పెద్దయిల్లును, దాని నంటియున్న విస్తీర్ణమైన భూమిని వేరు వేరుగా ౧౩౪౭ ఫ. బహమన్ ౨౫వ తేది శనివారమునాడు ఉదయము ౯ గంటలకు హర్రాజు చేయబడును. ఈ యింటిలో నల్లా, లైటు మరియితర సౌకర్యములు విశేషముగాగలవు ఇవిగాక హనుమకొండ మంచెర్లయందు మధ్య బజారునందుగల ౧౬౮౦ నంబరు ౧౩ మడిగెలు, ఒకయిల్లు (మడిగెలన్నిటియందును కిరాయదారులున్నారు)ను వేరువేరుగా నీలాం చేయబడును. ఇంతియకాక ఒకయిల్లు, వరంగలుజిల్లా హనుమకొండ బాలసముద్రపు షికం తాలాబు ౨౫౯ ౬ నంబరుభూమిలో సహా ౧౩౪౭ఫ, ఇస్ఫందార్ ౧ ౨వ తేది శుక్రవారము ఉదయము ౯ గంటలకు కమీషనరులద్వారా హర్రాజుచేయబడును. అవసరముగలవారి కిదిమంచి సమయము. ఆప్రదేశమందే అపుడే సేబారాహర్రాజుకూడా చేయబడును.

దీవాని జాబితా అహకాములననుసరించి నీలాము చేయబడును. సేబారా ఎవరిపేర ముగియునో వారిక్కి హర్రాజు మొత్తమునందు నాల్గవభాగము అపుడే చెల్లించ వలసియుండును. మిగతనీలాం మొత్తము ౩౦ దినములలోగా చెల్లించుట విధియగును.

దస్తఖతు

అదాలతు శిరస్తేదారు

రాణీ సోమ

(౫వ పేజీ తరువాయి)

...ఇతడు పొందిన వాత్సల్యాత్మృతం గ్రోదజానికి సంతృప్తుడౌతాడు. ఏవిధంగానైనా యీ కాదంబర్యని ఆశీష్టప్రాప్తి తప్పదు.

(రాణి శిరము వాల్చుకుంది. మాటలవల్లప్రయోజనంలేదని తెలుసుకొని కుడ్యాన్ని సమీపించి భావ భరంచేత దానిమీద వాలబోతూ..)

రాణి: అమాత్యులవారికే ఆ నిర్ణయాన్ని వదిలింది మహారాణి.

కాం: మహారాజ్ఞీ !

రాణి: అమాత్యా. ! ఏది సర్వశ్రేయమో దాన్ని ఆచరించటానికి మీ అనుజ్ఞ ఐంది

కాం: మహారాజ్ఞీ ! (సంతోషంతో)ఐతే.. సెలవు

(ఇతడు కదురు తీసుకుంటూ నిష్క్రమిస్తాడు)

(కౌండిన్యుడు కనుచూపు మేరదాటే వరకూ రాణి చూస్తూనే ఉంది కదలివచ్చి. ఆమెలో అంతులేని విచారం గోచరించింది, అదంతా దిగమ్రింగుకొని శయ్యను సమీపిస్తుంది ఏదో ఆలోచిస్తూ మంచంమీద తలపెట్టి వాలుతుంది అంతలో భానూదయ వేళ కావచ్చిందని దివాణంలో నగారా మ్రోగింది.)

రాణి శ్లో॥ తవనజానే హృదయం మమపునః
కామోదివాపిరాత్రావపి
నిర్ఘృణ తపతి బలీయః
త్వయివృత్త మనోరథాన్యం గాని

భావము: నువ్వు నన్నే విధంగా తలుస్తున్నావో తెలియదు నాకుమాత్రం మన్మథతాపం బహు యెక్కువగా ఉంది

(శాకుంతలం)

(క్రిందికి వెళుతుంది)

* * *

నాల్గవ రంగము

(యుద్ధభూమి. ఇసుక వేసినా రాలని జనం బారులు తీరి పోరాడుతున్నారు. మధ్యగా అమాత్యుడు కౌండిన్యుడు ఉన్నతాశ్వంమీదకూర్చుని సైనికులకు హుషారిస్తున్నాడు. పోరు బహు తీవ్రరూపందాల్చింది శరవర్షం కురుస్తాయి. దోవైపున. కత్తులపరుగులుకురుస్తున్నై మరోవైపున. ఇరువంకనుబడ్డవారు నిలఒడ్డలేక నేలకూలుతున్నారు. అమాత్యుడు స్వప్రాణ రక్షణార్థం డాలునుపయోగిస్తూ దొరికిన శత్రువునల్లా కత్తికి అందిస్తున్నాడు. ప్రతివీరునినోటా "అమాత్యునికి జే" అన్న పదమే లాశ్యం చేస్తోంది. లందరూ ప్రాణాలకి తెగించిన యోధులే కావటంచేత అమాత్యుని ప్రోత్సాహంవల్ల శత్రుసైన్యంలోకి చొచ్చుకుని పోతున్నారు జానాపీకులు. రణభూమి అంతా రక్తసిక్తమై ప్రతి వీరుని నెత్తికీ యెఱ్ఱటోపీ ఐంది.

అంతలో ఓశ్వేతాశ్వం వెనుకనుంచి రివ్వున వచ్చింది. దానిమీద ఒక నవయువక మూర్తి మిసమిసలాడే యౌవనంలో ఉన్నవాడు ఆసీనుడైనాడు. సరిగా ఆమూర్తి అమాత్యునికి ప్రక్కగా నిలఒడి అతి తీవ్రంగాశత్రుసంహారం చేస్తున్నాడు. కొలదిసే పలాపోరుసాగింది... అమాత్యుని దృష్టి అటుతిరిగింది రెండు మూ ళ్లగా దిగా చూశాడామాత్యుడు... నూతనవ్యక్తిని. తొలుత భయాన్ని ప్రకటించినా వెంటనే చిరునవ్వునూ... ఉత్సాహాన్నీ వెలుబరదినా అతని నయనాలు. ఆ నవయువకున్ని ముఖంలో లజ్జా సంతృప్తి చిందులేసినాయి.

అమాత్యుడు పరాకుగా ఉన్న సమయంలో ఒక శాత్రవఖడ్గం అమాత్యుని అశ్వాన్ని పడగొట్టింది. ఒరగబోతు నేడున్న అమాత్యుని శిరంమీద కత్తి వాలబోయింది, కాని ప్రక్కనేడున్న నవయువకమూర్తి అశ్వంమీదకు చేరబోతున్న సమయంలో ఆ శిరస్సున పడాల్సినఖడ్గం కుడి భుజంమీద గట్టిగా ముద్దుపెట్టుకొని కుడితొడమీదకు వెళ్ళి ఆగింది. అమాత్యునికి స్పృహ తప్పింది. ఆశాత్రవ ఖడ్గధారి నేలకూలాడు. అమాత్యుడూ నవయువకుడూ కూడా ఒకమరు పెల్లిగానూ మరొకర గంభీరంగానూ సైన్యానికి ఉత్సాహాన్ని పోశారు. నవయువకున్ని గొంతు సైన్యానికంతకీ గుర్తుకావటంచేత కాబోలు ఆకేకనే పదిమారులు అరచి గంతులు వేసింది ఆవేశంతో. మరుక్షణం రక్తఝురిలో మునిగినట్లున్న అమాత్యుని హృదయానికి దగ్గరగా హత్తుకొని ఆ నూతనపురుషుడు వెనుదిరిగి పరుగుతీశాడు. ఖల్లపోయే దూరపు గొంతులోంచి "కౌండిన్యామాత్యులకు జే!" అన్న పదాల స్పష్టంగా వినిపించినాయి:రణభూమిలో.ఆనవీన మూర్తి అశ్వం మహారాణివారి అంతఃపురంవేపు దాటితీసింది.)

సేన.—శ్రీ శ్రీ. అంధవీర కౌండిన్యామాత్యుల వారికీ . జే ! శ్రీ శ్రీ సోమ మహా మహారాణివారికి జే !

ఐదవ రంగము

సాయంసమయము. అంతఃపురంలో ఒకగది. పసిడిమంచంమీద పట్టు పరుపుపైన అమాత్యశేఖరుడు కౌండిన్యుడు పడుకున్నాడు. చేతికీ కాలికీ కట్టుకట్టి నాయి. ఎదుటివాళ్ళనుచూస్తాడు కాని పల్కరించేశక్తి అంతగాలేదని దీనంగా ఆగ్ని నయనాలునువని చేసుకుంటున్నాయి ప్రక్కనే రాణికూర్చుని విసురుతోంది అప్పుడప్పు డతనిపాదాలు ఒత్తుతూ చేతినీ... నిమురుతూఉంది. కౌండిన్యుని కళ్లలో కృతజ్ఞతాభయమూ రెండూ ద్యోతమౌతున్నాయి రాణీనయనాల్లోదీనత్వం. అకృతాగోచరిస్తున్నై అప్పుడప్పుడు ఆమె నయనాలనుండి అశ్రువులురాలి కౌండిన్యుని తొడమీదుగా జారి పాదాలు కడగాలని ప్రయత్నిస్తున్నాయి ఇదంతా

(౯వ పేజీ చూడుడు)

గోలకొండపత్రిక

Golkonda Patrika

PUBLISHED ON EVERY MONDAY AND THURSDAY

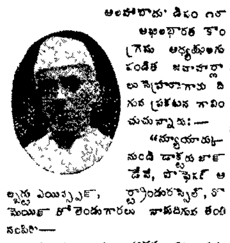
Volume 12 | HYDERABAD - DECCAN | Number 64

Thursday 23 th December 1937

జపాను వస్తు బహిష్కారణము

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని ఆదేశము

వైద్యసహాయమునకై చైనాకు ఆర్థికసహాయము చేయవలెను

అలహాబాదు డిసెం ౧౮

అఖిలభారత కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు పండిత జవాహర్లాలు నెహ్రూగారు దిగువ ప్రకటన గావించుచున్నారు:—

"న్యూయార్కు నుండి డాక్టరు జాన్ డేవే, ప్రొఫెసర్ ఆల్బర్టు ఐన్‌స్టీన్, ప్రొఫెసర్ రొమెయిన్ రోలెండు గారలు నాకు దిగువ తంతి నంపిరి—

"ప్రాచ్య విజ్ఞాన నాగరికతలు విధ్వంసము గాకుండ రక్షించుటకును, ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిని, శాంతిని మానవక్షేమను స్థిరపరచుటకును, జపాను చైనాలో యుద్ధముచేసి, ...

మైసూరు హైద్రాబాద అనుకరణము

సభలసమావేశ ప్రతిబంధకము

(గోలకొండప్రతినిధి)

బెంగుళూరు డిస ౧౮

రెండు మాసములవరకు మైసూరుపోలీసు శాసనపు ౧౫ సెక్షన ప్రకారము చిక్‌బళ్లాపూరు తాలూకాయందంతటను సభలు, ఊరేగింపులు, సమావేశము లెవ్వియు అనుమతింపబడయని జరుపుటకు వీలులేదని తాలూకా అమల్దారు గారు ఆజ్ఞాపించిరి. ఇదివరకు సభల విషయమై నిజాం ...

పోలీసువారిపైమానసష్ట అభియోగము

[గోలకొండ విలేఖరి]

బెంగుళూరు డిస. ౧౮

బెంగుళూరు తాలూకాయందలి వడ్డర్పల్లె గ్రామమునందు పోలీసు సబు ఇన్‌స్పెక్టరు కాంగ్రెసుసభ సమావేశమైన రయిత భవనముపై నుండి జాతీయపతాకను తీసివేయుటకు యింటి యజమానుల పక్షమునుండి శ్రీ సంపన్నరంగయ్య అడ్వకేటుగారు సబు ఇన్‌స్పెక్టరునకు మాననష్టపరిహారముక్రింద రు ౧౦౦లు యివ్వవలయునవియు నోటీసుయిచ్చినారు

మైసూరు సంస్థానమునందు సంచార మొనర్చుచున్న హెచ్ కె వీరన్నగౌడు కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారిని పోలీసువారు శంకించుచు వీరు సమావేశపరచుచున్న సభలను అపివేయుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు కాంగ్రెసుకు ప్రతికూలముగా ప్రచారమొనర్చుచున్నారు సంస్థానాధికారులు కాంగ్రెసునకు గ్రామాధికారులు, స్థానికాధికారుల లెవరును యెట్టి సహాయము నలుపరాదని ఆజ్ఞల ప్రసాదించియున్నారు

అపోహ

మ,రా రా శ్రీ

గోలకొండ పత్రికా సంపాదకులకు,

అయ్యా,

...

గీతాజయంత్యుత్సవము

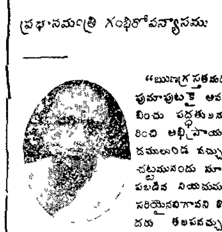
గీతాజయంతి

(ఒక విలేఖరి)

భూమిశిస్తుకంటె ఋణపరిష్కారమే ముఖ్యము

మదరాసు శాసనసభలో ఋణపరిష్కారచట్ట చర్చ

ప్రధానమంత్రి గంభీరోపన్యాసము

"ఋణగ్రస్తులగు రూపుమాపుటకై అవలంబించు పద్ధతులను గురించి అభిప్రాయభేదములుండ వచ్చును. చట్టమునందు సూచింపబడిన నియమములు సరియైనవిగావని కొందరు తలపవచ్చును. కాని, రైతులను దుర్భరమగు ఋణగ్రస్తతనుండి సంరక్షించుట ముఖ్యము అనువిషయములో యేకీభవించనివారు యెవరును లేరని నేను భావించుచున్నాను, అని నేను శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారి అధ్యక్షతక్రింద ...

ఋణపరిష్కారచట్టము

రథోత్సవ అనుమతి నిరాకరణము

(ఒక విలేఖరి)

కోసకొత్తూరు డిసెం ౧౮

ఈ గ్రామము ఆర్మూరుతాలూకాలో చేరినది. గ్రామమునందు వేంకటేశ్వర, మహాదేవ అలయములు రెండుకలవు. శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి రథోత్సవము జరుపుటకు పూజారులగు వేంకటరామయ్యగారు అనుమతికోరుచు ...

అష్టావధానము

(గోలకొండ విలేఖరి)

గీతా పరీక్షలు

నెహ్రూ, లోధియన్ సమాఖ్య సంభాషణలు

కాంగ్రెసుఫెడరేషన్ ప్రతిఘటించుటకు కారణము

అలహాబాదు:డిసెం.౨౨

నిన్న సాయంత్రము లోధియన్ ప్రభువు ఇచటికి విచ్చేసినప్పుడు సర్ తేజబహాదుర సప్రూ ఎఖ్బాల్ నారాయణ, డాక్టరు కైలాసనాథకాట్జు ప్రభృతులు రైల్వేస్టేషనందు స్వాగత మొసగిరి. కాంగ్రెసు నాయకు లెవరును వీరికి స్వాగతమొసగలేదు. లోధియన్ ప్రభువుగారు సప్రూగారి అతిధిగా నున్నారు.

లోధియన్ ప్రభువు నేడు ప్రుదయము "ఆనందభవనము" లో కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు పండిత జవాహర్లాలు నెహ్రూ గారితో మూడు గంటలవరకు సంభాషించిరి,

అఖిలభారత సమాఖ్య విషయమున కాంగ్రెసు వైఖరినిగూర్చి పండిత నెహ్రూగారికిని లోధియన్ ప్రభువునకును సంభాషణము జరిగెనని తెలియుచున్నది. నెహ్రూగారు భారతచట్టమున ప్రస్తుత స్వరూపమునందుగల ఫెడరేషన్ విధానమును కాంగ్రెసేల నిరోధించవలయునని కోరుచున్నదో స్పష్టముగా వివరించిరి. కాంగ్రెసును సంతృప్తిపరుపవలయు నన్నచో అవసరమార్పులు గావించవలయునని నెహ్రూగారు సూచించిరి,

కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు లోధియన్ ప్రభువు గారిని ...

గృహ పరిశ్రమల ప్రోత్సాహము

కెరోలులలో భీభత్సము

భావనగరమునకు అమెరికా ప్రయత్నము

Printed ... lished ... wer Press Hyderabad. Editor K. Balakrishna Reddy